

Societat

Avenç mèdic

L'aspirina ajuda el sistema immune a prevenir les metàstasis del càncer

Pròxims estudis han d'identificar per a quins pacients els beneficis superen els riscos

Canal Big Vang
www.lavanguardia.com/ciencia

JOSEP CORBELLA
Barcelona

L'aspirina habilita el sistema immune per evitar que el càncer formi metàstasis, segons una investigació liderada per la Universitat de Cambridge (Regne Unit) presentada ahir a la revista *Nature*. Els resultats concorden amb els d'estudis anteriors que havien observat que pacients amb càncer que prenen aspirina cada dia tenen menys risc de desenvolupar metàstasis, però no n'havien identificat el motiu ni havien demostrat causalitat. Els autors de la nova investigació, feta amb ratolins, adverteixen que és prematur recomanar aspirina de manera indiscriminada a persones amb càncer, ja que falta identificar per a quins pacients els beneficis superen els riscos.

"L'aspirina és de baix cost i fàcilment accessible, però no està exempta d'efectes secundaris significatius", declara Rahul Roychoudhury, director de la investigació, en un correu a *La Vanguardia*. "Els pacients no haurien de prendre aspirina per prevenir la metàstasi sense consultar-ho abans amb el seu oncòleg o metge de capçalera, que podrà avaluar els beneficis potencials davant els riscos en el seu cas particular".

La investigació ha descobert que l'aspirina capacita les cèl·lules T del sistema immune per eliminar cèl·lules canceroses amb potencial per causar metàstasi. Concretament, l'aspirina actua sobre les plaquetes de la sang, on inhibeix la producció del lípid TXA2 (o tromboxà A2). El TXA2, per la seva banda, té un paper inhibidor de les cèl·lules immunes T. Inhibint l'inhibidor, l'aspirina manté actives les cèl·lules T.

Aquests resultats concorden amb els d'un estudi de més de 17.000 persones del Regne Unit amb malaltia cardiovascular, de les quals aproximadament la meitat prenen aspirina cada dia per prevenir problemes de coagulació. En aquesta població, en què es van diagnosticar 987 càncers, la taxa de metàstasi va ser un 36% més baixa entre els pacients que prenen aspirina. En la mateixa línia, una metaanàlisi de 118 estudis de pacients amb càncer ha observat que l'aspirina s'associa a una reducció del 20% de la mortalitat per càncer.

Producció d'aspirines en una fàbrica de la companyia Bayer a Bitterfeld, Alemanya

Però els resultats difereixen segons el tipus de càncer que s'analitza i segons les poblacions de pacients estudiades. Fins i tot hi ha un estudi de 19.000 persones de més de 70 anys d'Austràlia i els EUA que indica que l'aspirina té un efecte negatiu sobre la progressió del càncer en fases avançades de la malaltia.

Els metges adverteixen que és prematur aconsellar el fàrmac per als pacients de manera indiscriminada

"Cal identificar biomarcadors per establir els tipus de càncer i les poblacions de pacients en què l'aspirina té més eficàcia", escriuen els autors de la investigació a *Nature*.

"És un article científic excel·lent" i "un avenç molt valuós per convertir aquesta possibilitat [de fer servir l'aspirina o fàrmacs semblants per a la preven-

ció de metàstasi] en una realitat a la pràctica clínica", declara Joan Massagué, director de l'Institut Sloan Kettering de Nova York i referent mundial en l'estudi de les metàstasis, que no ha participat en la investigació.

Sobre els tipus de càncer per als quals l'aspirina podria ser més útil, l'estudi britànic de per-

sones amb malaltia cardiovascular va detectar el benefici més gran en pacients amb adenocarcinomes. Es tracta d'un tipus de tumors que inclouen la majoria de càncers de mama, de pròstata i de còlon, i un percentatge important de càncers de pulmó. Al contrari, no inclouen altres càncers com glioblastomes (tumors

cerebrals), limfomes o sarcomes.

"Per poder recomanar l'aspirina per a la prevenció de metàstasi, s'han de fer estudis prospectius basats en els tipus de tumor i, encara més important, en l'estat immunogènic dels tumors", declara Josep Tabernero, director del Vall d'Hebron Institut d'Oncologia (VHIO). Tabernero recorda que en el càncer colorectal, en què és especialista, s'ha observat un benefici de l'aspirina en funció dels antígens de les cèl·lules tumorals.

Ja hi ha assajos clínics en curs per avaluar de manera prospectiva el potencial de l'aspirina per prevenir la metàstasi, informa Roychoudhury, per a qui "el missatge que cal transmetre als pacients en aquest moment és d'optimisme prudent, acompanyat d'assessorament mèdic". El director de l'estudi recorda que "la nostra investigació s'ha fet en models de ratolí" i que "l'avaluació de benefici i risc varia de manera substancial entre persones en funció de l'edat, les comorbiditats i les medicacions associades".

Més eficàcia si el diagnòstic és precoç

■ "La nostra investigació suggereix que l'aspirina potencia les respostes immunes contra les micrometàstasis", declara Roychoudhury. Per això, "el benefici podria ser màxim per a pacients amb càncers en estadis inicials que han estat tractats amb intenció de curar però poden tenir micrometàstasis no detectades". Al contrari, l'aspirina no aportaria el mateix benefici per frenar la progressió del càncer quan ja s'han

diagnosticat metàstasis. Segons l'investigador del càncer Joan Massagué, aquests resultats concorden amb el descobriment que les metàstasis s'originen a partir de cèl·lules que s'escapen de la pressió del sistema immune en les fases inicials del càncer. "Per tant, tractaments que reforcin o accelerin l'acció del sistema immune sobre la metàstasi latent serien la millor manera de prevenir les metàstasis", declara Massagué.